

Paveikt digitālo attīrīšanos

Līga Mervina*

ESAM šķērsojuši sarkano līniju, kas nodala dzīvi «pirms» un «pēc» GDPR jeb Eiropas Savienības Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanas.

25. maijs noteikti nav datums, pēc kura seko nežēlīgi sodi ikvienam pārkāpējam. To apliecinājusi arī Datu valsts inspekcija (DVI), publiski norādot, ka šis gads tiks aizvadīts uzraudzības un rekomendāciju sniegšanas zīmē, nevis koncentrējoties uz sodīšanu. Tomēr pārmērīgai bezrūpībai ļauties es neieteiktu, jo, kā zināms, publiskajā telpā manītas arī dažādas aplēses par līdzekļu apjomu, ko jau nākamajā gadā valsts budžetā varētu ienest par GDPR pārkāpumiem iekasētās soda naudas, kas mērāmas vairākos simtos tūkstošu eiro. Te gan jāpiemin lielā nekonkrētības pakāpe, kas ietverta pašā regulā. Piemēram – kā noteiksiet, tieši kas ir «datu apstrāde plašā mērogā», ja uz šo jautājumu atbildi nesniedz arī DVI? Katrā nozarē šo jēdzienu varot interpretēt citādi.

Tātad – kas ir galvenie soļi, ko katrs joprojām var paveikt šobrīd? Vispirms tas ir jau minētais datu audits, apzinot, kādas fizisko personu datubāzes jums vispār ir un kādiem mērķiem tās tiek uzglabātas un lietotas. Piemēram, arī uzglabājot darbinieku datus, jāpievērš uzmanība tam, vai visa informācija, ko par viņiem glabājam, tiešām nepieciešama darba tiesisko attiecību izpildei. Jebkurai darbībai ar fiziskas personas datiem jābūt konkrētam mērķim un juridiskajam pamatojumam – kam šie dati nepieciešami un uz kāda pamata tie tiek apstrādāti. Attiecībā uz citām datubāzēm (piemēram, klientu saraksti veikalos, restorānos, dažādām radošajām aģentūrām) – jāspēj atbildēt uz jautājumu,

vai šie cilvēki devuši piekrišanu būt mūsu datubāzē, un šobrīd jau jānoskaidro, vai viņi vēlas turpināt būt šajā datubāzē. Tātad – uzrunājam, rakstām un lūdzam apstiprināt šo vēlēšanos.

Nākamais, ļoti nozīmīgais solis pretī atbilstībai jaunās regulas prasībām – nepieciešams izveidot datu apstrādes reģistru. Vienkāršoti sakot, tas nepieciešams, lai pārbaudes gadījumā spējat norādīt, ka esat lietas kursā par visiem fizisko personu datiem un datu grupām, kas ir jūsu uzņēmuma rīcībā, tos atbilstoši uzglabājat un apstrādājat, spējot arī sniegt operatīvu atbildi uz individuāliem pieprasījumiem – kādus datus par mani glabājat un kas var tiem piekļūt?

Ja esat veikuši datu auditu, saņēmuši piekrišanu no savu partneru un klientu loka turpināt būt iekļautiem jūsu da-

Noteikti vajadzētu izdzēst visus e-pastus, kuru ilgākai glabāšanai nav likumīga iemesla

tubāzēs, kā arī izveidojuši reģistru, tad jau paveikts daudz. Taču ir vēl viens ieteikums – pievērsiet uzmanību e-pastu arhīvam. Zināms, ka daudzi cilvēki tieši e-pastu izmanto kā sava veida *Google*, lai, norādot meklētājā atslēgas vārdus, uzreiz redzētu visu arhīvu, kas saistībā ar to pieejams. Noteikti vajadzētu izdzēst visus e-pastus, kas saistīti ar klientiem un sadarbības partneriem, ar kuriem jūs sen vairs nesaista aktīva sadarbība un šīs informācijas ilgākai glabāšanai nav likumīga iemesla.

Rezumējot jāteic, ka GDPR paver lielisku iespēju veikt digitālo attīrīšanos no milzīgiem, nenoteiktai vajadzībai uzglabātiem datu apjomiem.●

*Ellex Kļaviņš vadošā partnere